

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 231.034 van 29 april 2015
in de zaak A. 213.081/XIV-35.814**

In zake : Hassan TAHIRI
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jürgen Millen
kantoor houdend te 3730 Hoeselt
Tongersesteenweg 4/1
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
de minister van Justitie
kantoor houdend te 1000 Brussel
Waterloolaan 115
alwaar woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 12 juli 2014, strekt tot de nietigverklaring van “de beslissing van de gevangenisdirecteur van Leuven Centraal van 13 mei 2014 waarin aan verzoeker als tuchtsanctie 10 dagen afzondering werd opgelegd en dit vanaf 14/05/2014 t/m 23/05/2014”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Frederic Eggermont heeft een verslag opgesteld overeenkomstig artikel 93, eerste lid, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 ‘tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State’.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 25 februari 2015.

Kamervoorzitter Geert Debersaques heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Valerie Kruyen, die *loco* advocaat Jurgen Millen verschijnt voor verzoeker, en attaché Eva De Cock, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Frederic Eggermont heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoeker is opgesloten in de gevangenis te Leuven Centraal.

3.2. Op 10 mei 2014 wordt een nota opgesteld die luidt:

“Omstreeks 19h50 hoorde ik een luide, verbale conversatie in verblijfsruimte 305, er riep iemand volgende woorden: laat me met rust, ik zweer ’t op mijn kinderen ik heb er niets mee te maken! De celdeur stond op een kier en bij ’t aankomen van deze liep gedetineerde Tahiri langs mij om deze te verlaten. Vervolgens betrad ik deze verblijfsruimte waarbij ik gedetineerde [V.] aantrof met een bloedende snee op zijn voorhoofd, ik vroeg hem wat er gebeurd was en hij reageerde als volgt: laat maar, niets of het gaat nog erger worden! Ik vroeg hem hierop eerlijk te zijn en hij deelde mij mede dat terwijl hij op ’t bed zat hij één vuistslag gekregen had van Tahiri Hassan. Voornoemde werd door mij aangesproken en ontkende dit echter met klem, hij geeft anderzijds wel toe dat er een discussie was maar dat gedetineerde [V.] zich misschien gewoon bezeerd had bij ’t opstaan vanuit bed?”

3.3. Op 12 mei 2014 beslist de gevangenisdirecteur om een tuchtprocedure op te starten.

3.4. Verzoeker wordt op 13 mei 2014 gehoord, in aanwezigheid van zijn advocaat. In het verslag van de hoorzitting is te lezen:

“Ik ga hier hetzelfde zeggen als ik tegen de P.A. en de PBAP gezegd heb; die begon daar opeens rond te springen alsof hij door een wesp gestoken was. En volgens mij is die tegen een muurtje gelopen.

[...]

Dir: Dus dan liegt hij.

Tahiri: Er zijn al verschillende confrontaties geweest met hem. Hij is ook al dikwijls naar jullie gekomen dat hij geslagen is geweest.

Dir: En is hij geslagen geweest?

Tahiri: Niet dat ik weet.

Dir: Hebben jullie ruzie gehad? Want het personeel heeft gehoord dat hij zei ‘ik zweer het u op mijn kinderen dat ik er niets mee te maken heb’.

Tahiri: Klinkt dat als iemand die slaag kreeg? Neen er is een discussie geweest over het feit dat hij mij beschuldigt van een verklikker en een mouwveger te zijn.

Adv: Wat mij opvalt, is die rare verwonding; hij heeft een snee aan zijn voorhoofd.

Dir: Dat kan als men hard genoeg slaat.

Hij is dus tegen een kast gelopen?

Tahiri: Neen, volgens mij tegen een muurtje.

Dir: Hij had schrik van u.

Tahiri: Ja dat wel

Adv: Hij is van pure schrik tegen iets gelopen. Niemand heeft iets gezien, ze hebben gereageerd om tumult dat er gehoord werd. Dus het is woord tegen woord.

Als u mijn cliënt zijn tuchtregister bekijkt, zie je dat het van 2011 geleden is dat hij nog een RAD gekregen heeft. Dus bijna een vlekkeloos parcours. Plus hij heeft nu van de SURB UV's gekregen om zijn reclassering op punt te zetten. Hij gaat dit niet op het spel zetten. En daarom wil ik vragen om hem het voordeel van de twijfel te geven”.

3.5. Op 13 mei 2014 beslist de directeur de tuchtsanctie van afzondering in de aan de gedetineerde toegewezen verblijfsruimte voor 10 dagen (van 14 mei tot en met 23 mei 2014) op te leggen wegens de opzettelijke aantasting van de fysieke integriteit van personen of de bedreiging daarmee (inbreuk van de eerste categorie) en het niet naleven van de door het huishoudelijk reglement voorgeschreven bepalingen (inbreuk van de tweede categorie). Dit is de bestreden beslissing die als volgt wordt gemotiveerd:

“- Er is geen reden om te twijfelen aan de bewering van het slachtoffer; integendeel aanvankelijk wenst hij geen uitleg te geven aan het personeelslid om

- ‘erger te voorkomen’, pas na enig aandringen vertelt hij geslagen te zijn;
- Fysieke agressie kan op zich niet getolereerd worden maar brengt bovendien de interne orde en veiligheid binnen de inrichting in gevaar;
 - Een gepaste sanctie m.n. een uitsluiting uit het opendeurregime, is dus aangewezen”.

IV. Toepassing van de korte debattenprocedure

A. Ontvankelijkheid van het beroep

Exceptie inzake het belang

4. De verwerende partij werpt in de memorie van antwoord als exceptie op dat verzoeker een hypothetisch belang aanvoert. Verzoeker verwijst naar beslissingen die eventueel in de toekomst nog zouden genomen kunnen worden. Sedert de inwerkingtreding van de wet van 17 mei 2006 ‘betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten’ vormt het gedrag van de gedetineerde binnen de gevangenis geen tegenaanwijzing meer voor de toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit. Ook in de mate verzoeker stelt dat de directeur bij het voeren van een nieuwe tuchtprocedure kan verwijzen naar de bestreden beslissing, heeft verzoeker het over een hypothetisch belang.

5. Verzoeker besluit dat hij minstens nog een moreel belang heeft bij zijn beroep.

Beoordeling

6. Verzoeker die een tuchtsanctie heeft ondergaan, behoudt in ieder geval een moreel belang om de tuchtstraf aan te vechten.

De exceptie wordt verworpen.

B. Onderzoek van het enig middel

Uiteenzetting van het middel

7. In een enig middel voert verzoeker de schending aan van het beginsel van onpartijdigheid als algemeen rechtsbeginsel en dat ook is gewaarborgd door de artikelen 6 van het EVRM, 14 van het BUPO-verdrag en 4, lid 3 en 6, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (hierna: het VEU), alsook het vermoeden van onschuld.

Hij voert aan dat de gevangenisdirecteur geen “onafhankelijke en onpartijdige rechter” is bij het beoordelen van het tuchtrapport. Bij het beoordelen van een tuchtrapport en daaraan gekoppeld het al dan niet in aanmerking nemen van een tuchtrechtelijke inbreuk speelt het vermoeden van onschuld als algemeen rechtsbeginsel. Geen enkele getuige kan het verhaal *de visu* van de gedetineerde bevestigen. Het louter noteren van de verklaring van deze gedetineerde tegen verzoeker door een beambte kan, zelfs voor zover deze beambte als getuige wordt beschouwd, niet als afdoende worden beschouwd, doordat de verklaring van één getuige als onvoldoende moet worden beschouwd (door verzoeker genoemd: *unus testis nullus testis*). Niettemin heeft de gevangenisdirecteur aan verzoeker een tuchtsanctie opgelegd, wat een onafhankelijk en onpartijdig rechter nooit zou doen omdat die vreemd is aan de organisatie en het beheer van de gevangenis (wat toekomt aan een gevangenisdirecteur) alsook aan het beoordelen van het bewijs en de bewijswaarde van een verslag van een beambte (die ondergeschikte is aan de gevangenisdirecteur) die de feiten niet zag gebeuren.

In zoverre er toch enige twijfel zou ontstaan, is verzoeker van oordeel dat, in toepassing van artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, een prejudiciële vraag moet worden gesteld.

8. Verzoeker herneemt in de memorie van wederantwoord zijn argumentatie opgenomen in het verzoekschrift.

Beoordeling

De schending van het onpartijdigheidsbeginsel

9. Het onpartijdigheidsbeginsel, voor zover van toepassing op organen van het actief bestuur, waarborgt zowel de persoonlijke onpartijdigheid van de personeelsleden en de leden van bestuurlijke organen die mede een beslissing nemen, als de structurele onpartijdigheid van die personeelsleden en bestuurlijke organen op het vlak van de organisatie van deze organen, het verloop van de procedure en het tot stand komen van hun beslissingen.

10. In zoverre in het middel wordt aangevoerd dat de directeur van de gevangenis geen “onafhankelijke en onpartijdige rechter” is bij de beoordeling van het tuchtrapport, omdat hij niet “volledig vreemd zou zijn aan de organisatie en het beheer van een gevangenis” noch aan het beoordelen van de bewijswaarde van een verslag van een (ondergeschikte) beampte die de feiten niet zelf zag, gaat het om de functionele of structurele onpartijdigheid van de gevangenisdirecteur. De onpartijdigheid van de gevangenisdirecteur dient alzo vanuit een objectief oogpunt te worden beoordeeld.

In dit verband moet erop worden gewezen dat het onpartijdigheidsbeginsel slechts van toepassing is op organen van actief bestuur zoals de gevangenisdirecteur, indien de toepassing ervan verenigbaar is met de eigen aard, inzonderheid de eigen structuur van het bestuur. Zo mag de toepassing van het onpartijdigheidsbeginsel er niet toe leiden dat het nemen van een regelmatige beslissing onmogelijk wordt, met name doordat dit beginsel het optreden van het bevoegde orgaan onmogelijk zou maken.

11. Het enkele gegeven dat de gevangenisdirecteur is belast met het lokaal bestuur van een gevangenis en dat het hem toekomt de bewijswaarde van

een tuchtverslag van een penitentiaire beampte te beoordelen, volstaat aldus niet om te doen veronderstellen dat de directeur bij de uitoefening van de in artikel 127, § 1, van de basiswet van 12 januari 2005 ‘betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden’ (hierna: de basiswet) bepaalde bevoegdheid tot het opleggen van tuchtsancties, niet meer met de vereiste afstandelijkheid en onpartijdigheid over het tuchtvergriep kan oordelen. Een louter subjectieve indruk van partijdigheid volstaat bijgevolg niet om de aangevoerde schending van het onpartijdigheidsbeginsel aannemelijk te maken.

Het middel is in die mate ongegrond.

De schending van het vermoeden van onschuld

12. Het beginsel van het vermoeden van onschuld houdt in dat eenieder tegen wie een tuchtvervolgung is ingesteld, voor onschuldig wordt gehouden totdat zijn schuld in rechte is komen vast te staan. Hieruit volgt onder meer dat op de tuchtverheid de bewijslast rust van het bewezen zijn van het ten laste gelegde tuchtvergriep.

Luidens artikel 144, § 6, tweede lid, van de basiswet “[kan] de gedetineerde alleen schuldig worden verklaard aan de hem ten laste gelegde tuchtrechtelijke inbreuk wanneer de directeur, op grond van al het bewijsmateriaal waarover hij beschikt, de ten laste gelegde feiten bewezen acht en de daarvoor ter verantwoording geroepen gedetineerde daaraan schuldig acht”.

Bij de beoordeling van het bewezen zijn van het aan verzoeker ten laste gelegde tuchtvergriep, oefent de gevangenisdirecteur een discretionaire bevoegdheid uit. Indien zoals te dezen, de tuchtregeling geen bijzondere bewijswaardering voorschrijft, beoordeelt de gevangenisdirecteur aldus op discretionaire wijze de gegevens uit het tuchtdossier om op grond hiervan tot zijn beslissing te komen of het ten laste gelegde tuchtvergriep al dan niet is bewezen.

Hij mag zich daarbij steunen op bekentenissen of vaststaande bewijzen, maar ook op getuigenissen, vermoedens, enz.

Het komt aan de Raad van State binnen het raam van zijn wettigheidsstoezicht, niet toe om zelf een beoordeling te maken van het bewezen zijn van de ten laste gelegde feiten. De Raad van State is enkel bevoegd om desgevraagd na te gaan of de tuchtoverheid is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij die correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan binnen de perken van de redelijkheid tot haar beslissing is gekomen.

13. Uit het middel blijkt dat verzoeker in wezen kritiek uit op het feit dat de tuchtoverheid zijn beslissing steunt op de verklaring van een gedetineerde gedaan aan een penitenciar beambte terwijl verzoeker de feiten ontkent en geen getuige het verhaal van deze gedetineerde kan bevestigen. Verzoeker vindt dat het louter noteren van de verklaring van de mede-gedetineerde door een beambte, niet als afdoende kan worden beschouwd, gezien volgens hem de verklaring van één getuige als onvoldoende moet worden beschouwd (“*unus testis nullus testis*”).

Anders dan wat verzoeker betoogt, volgt uit het zo-even in herinnering gebrachte vrij bewijsstelsel, dat de tuchtoverheid voldoende steunbewijs voor het ten laste gelegde tuchtfact kan vinden in één getuigenis van een mede-gedetineerde wiens verklaring is genoteerd door de beambte. Verzoeker geeft weliswaar blijk van een eigen beoordeling van de bewijswaarde van deze verklaring, maar hij maakt niet aannemelijk dat de gevangenisdirecteur door zijn beoordeling van het bewezen zijn van de ten laste gelegde feiten te steunen op deze verklaring, tot een conclusie is gekomen die strijdt met het vermoeden van onschuld.

Het middel is in die mate ongegrond.

De schending van de overige aangevoerde bepalingen

14. Verzoeker voert ook de schending aan van artikel 6 van het EVRM en 14 van het BUPO-verdrag, doch de waarborgen vervat in deze bepalingen zijn van toepassing op gerechtelijke procedures en kunnen niet betrokken worden op een beslissing van een administratieve overheid die optreedt als orgaan van actief bestuur, zoals de gevangenisdirecteur. Voor dergelijke beslissingen volstaat het hoe dan ook dat uiteindelijk een beroep mogelijk is bij een rechterlijke instantie met volle rechtsmacht die aan de bij artikel 6 van het EVRM gestelde waarborgen voldoet. Met de mogelijkheid om bij de Raad van State een annulatieberoep in te stellen wordt tegemoet gekomen aan de door artikel 6 van het EVRM vereiste proceswaarborgen.

15. Wat de aangevoerde schending betreft van de artikelen 4, lid 3 en 6, lid 3 van het VEU blijkt niet dat er een aanknopingspunt bestaat van verzoekers situatie met de tenuitvoerlegging van het recht van de Europese Unie. Dit volstaat om dit argument te verwerpen alsook het verzoek tot het stellen van een prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie en dit voorts los van de feitelijke vaststelling dat verzoeker niet uiteenzet op welke wijze deze rechtsregels zouden geschonden zijn en het middel derhalve in die mate niet ontvankelijk is.

16. Het enig middel is ongegrond.

C. Besluit

17. Het auditoraat heeft terecht gemeend dat de zaak met korte debatten een oplossing kan krijgen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

**2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van het beroep tot
nietigverklaring, begroot op 200 euro.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van negenentwintig
april tweeduizend vijftien, door de Raad van State, XIVe kamer, samengesteld uit:

Geert Debersaques,	kamervoorzitter,
bijgestaan door	
Johan Pas,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Johan Pas

Geert Debersaques